

ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์
(Artificial Intelligence: AI) เพื่อสนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
พ.ศ. ๒๕๖๙

.....

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เพื่อสนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ให้สอดคล้องกับยุคแห่งการเปลี่ยนผ่านสู่สังคมดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ ได้กลายเป็นเทคโนโลยีฐานรากที่มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การวิจัย ปรับปรุงและถ่ายทอดเทคโนโลยี ตลอดจนการดำเนินงานบูรณาการ โดยมีโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์เป็นรากฐานสำคัญที่รองรับการพัฒนาและการให้บริการระบบปัญญาประดิษฐ์อย่างมีประสิทธิภาพ มั่นคง และปลอดภัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ตระหนักว่าการจัดหา พัฒนาและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์จำเป็นต้องดำเนินการภายใต้หลักธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบต่อสังคม ความโปร่งใส และการรักษาความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ เพื่อคงไว้ซึ่งความเป็นความลับ ความถูกต้องสมบูรณ์ และความพร้อมใช้งาน ของระบบและข้อมูล ตลอดจนคุ้มครองสิทธิและความเป็นส่วนตัวของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อให้การใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) สนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เป็นไปอย่างมีมาตรฐาน สอดคล้องกับกฎหมาย และมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. ๒๕๓๓ ประกอบกับคำสั่งสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ ๔๐/๒๕๖๘ เรื่อง แต่งตั้งผู้รักษาการแทนอธิการบดี ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ คำสั่งสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ ๑๗/๒๕๖๙ เรื่อง ขยายเวลาการรักษาการแทนอธิการบดี ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๙ และมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการกำหนดนโยบายด้านปัญญาประดิษฐ์ในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๙ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๙ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) เพื่อสนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. ๒๕๖๙”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“มหาวิทยาลัย”

หมายความว่า มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

“อธิการบดี”

หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

“รองอธิการบดี”	หมายความว่า	รองอธิการบดีที่อธิการบดีมอบหมายให้กำกับดูแลหรือบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศ”	หมายความว่า	รองอธิการบดี ผู้กำกับดูแลและบริหารจัดการด้านระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้บริหารระดับสูงด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ”	หมายความว่า	รองอธิการบดี ผู้กำกับดูแลและบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้บริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ”	หมายความว่า	รองอธิการบดี ผู้รับผิดชอบการบริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ศูนย์คอมพิวเตอร์”	หมายความว่า	ศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้อำนวยการ”	หมายความว่า	ผู้อำนวยการศูนย์คอมพิวเตอร์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้บังคับบัญชา”	หมายความว่า	ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารสูงสุดของหน่วยงานที่บุคลากรผู้นั้นสังกัดอยู่
“ผู้ดูแลระบบ”	หมายความว่า	ผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ดูแลระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้ที่ได้รับมอบหมาย”	หมายความว่า	บุคคลหรือนิติบุคคลที่มหาวิทยาลัยมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ผู้ใช้งาน”	หมายความว่า	คณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัยซึ่งใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“คณาจารย์”	หมายความว่า	คณาจารย์มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

“บุคลากร”	หมายความว่า	พนักงาน ลูกจ้างของมหาวิทยาลัย หรือ ผู้ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเรียก เป็นอย่างอื่น ทั้งที่ปฏิบัติงาน ในสายวิชาการและสายสนับสนุน ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“นักศึกษา”	หมายความว่า	นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“ปัญญาประดิษฐ์ หรือ (เอไอ/AI)”	หมายความว่า	ระบบหรือเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถ ประมวลผล เรียนรู้ วิเคราะห์ หรือสร้าง ผลลัพธ์ในลักษณะที่จำลองความสามารถ ทางปัญญาของมนุษย์ ซึ่งนำมาใช้สนับสนุน การเรียนการสอน การประเมินผล หรือ การบริหารจัดการทางวิชาการของ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
“เทคโนโลยี Generative AI”	หมายความว่า	เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ประเภทหนึ่ง ที่มีความสามารถในการสร้างเนื้อหาใหม่ ได้หลากหลายรูปแบบตามข้อความหรือ คำสั่ง ที่มนุษย์กำหนด เช่น ข้อความ ภาพ วิดีโอ ซอร์สโค้ด หรือเนื้อหาในรูปแบบอื่น
“วงจรชีวิตของ ปัญญาประดิษฐ์”	หมายความว่า	กระบวนการดำเนินงานของระบบ ปัญญาประดิษฐ์ตลอดช่วงอายุการใช้งาน ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบและพัฒนา การนำไปใช้งานหรือให้บริการ ตลอดจนถึงการยุติการใช้งาน
“ข้อมูลส่วนบุคคล”	หมายความว่า	ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลธรรมดาซึ่งทำให้ สามารถระบุตัวบุคคลนั้นได้ ไม่ว่าโดย ทางตรงหรือทางอ้อม ทั้งนี้ ไม่รวมถึงข้อมูล ของผู้ถึงแก่กรรมโดยเฉพาะ
“ข้อมูลส่วนบุคคล อ่อนไหว”	หมายความว่า	ข้อมูลเชื้อชาติ เผ่าพันธุ์ ความคิดเห็นทางการเมือง ความเชื่อในลัทธิ ศาสนา หรือปรัชญา พฤติกรรมทางเพศ ประวัติอาชญากรรม ข้อมูลสุขภาพ ความพิการ ข้อมูลสหภาพแรงงาน ข้อมูลพันธุกรรม ข้อมูลชีวภาพ หรือข้อมูลอื่นใด ซึ่งมีลักษณะในทำนอง เดียวกันตามที่คณะกรรมการคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคลประกาศกำหนด

ข้อ ๔ ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับกับการใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ทุกประเภทที่มหาวิทยาลัยจัดหา พัฒนา หรืออนุญาตให้นำมาใช้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย ทั้งด้านการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การวิจัย ปรับปรุงและถ่ายทอดเทคโนโลยี และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ทั้งนี้ ให้ครอบคลุมถึงคณาจารย์ บุคลากร นักศึกษา และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามภารกิจของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๕ หลักการทั่วไป

๕.๑ การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยต้องดำเนินงานอย่างมีธรรมาภิบาล บนพื้นฐานของความเสมอภาคและเป็นธรรมโดยมหาวิทยาลัยให้ความสำคัญสูงสุดต่อการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว สิทธิ เสรีภาพ และสิทธิมนุษยชนของผู้ใช้งานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ตลอดจนยึดมั่นในแนวปฏิบัติที่มนุษย์เป็นศูนย์กลางและมีอำนาจในการทบทวนและตัดสินใจขั้นสุดท้าย

๕.๒ การใช้โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าเชิงทรัพยากร โดยมุ่งเป้าสู่วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ในการเพิ่มศักยภาพและยกระดับขีดความสามารถของนักศึกษาและบุคลากรของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้อห้ามและข้อจำกัดในการใช้งาน

ห้ามมิให้ผู้ใช้งานดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๖.๑ ใช้เป็นเครื่องมือชี้ขาดในการตัดสินใจที่มีนัยสำคัญหรือส่งผลกระทบสูงโดยปราศจากการทบทวน ตรวจสอบ และกำกับดูแลโดยมนุษย์ในขั้นตอนสุดท้าย

๖.๒ นำเข้าหรือป้อนข้อมูลที่ปราศจากการตรวจสอบความถูกต้องหรือมีเจตนาป้อนข้อมูลเพื่อบิดเบือนการประมวลผลและการเรียนรู้ของโมเดลปัญญาประดิษฐ์

๖.๓ ใช้ระบบเพื่อสนับสนุนพฤติกรรมอันเป็นภัยคุกคามทางไซเบอร์ในทุกรูปแบบ อาทิ การเขียนชุดคำสั่งประสงค์ร้าย การสร้างสื่อสังเคราะห์ปลอมเพื่อการหลอกลวง หรือการจำลอง ข้อความหลอกลวง ที่มีเจตนาร้าย

๖.๔ นำเข้าข้อมูลชั้นความลับของมหาวิทยาลัย ข้อมูลส่วนบุคคล หรือข้อมูลที่มีความละเอียดอ่อน เข้าสู่ระบบปัญญาประดิษฐ์โดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรหรือขัดต่อกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

๖.๕ ใช้ระบบเพื่อทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ทรัพย์สินทางปัญญา หรือผลงานทางวิชาการของผู้อื่น

๖.๖ ใช้ระบบในกิจการที่ขัดต่อกฎหมาย ละเมิดศีลธรรมอันดีงามหรือการกระทำใด ๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคล องค์กร และภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหรือสังคมโดยรวม

ข้อ ๗ แนวปฏิบัติด้านความซื่อสัตย์ทางวิชาการในการใช้เทคโนโลยี Generative AI

๗.๑ การกำหนดนโยบายระดับรายวิชา ให้คณาจารย์ผู้สอนมีอำนาจกำหนดขอบเขตการใช้งานเทคโนโลยี Generative AI ในรายวิชาของตน โดยต้องแจ้งให้นักศึกษาทราบอย่างชัดเจนในประมวลรายวิชาตั้งแต่ต้นภาคการศึกษา

๗.๒ การเปิดเผยการใช้งาน ในกรณีที่อนุญาตให้ใช้ Generative AI นักศึกษาต้องระบุอย่างชัดเจนว่าส่วนใดของงานที่ได้รับการสนับสนุนจาก AI รวมถึงระบุชื่อเครื่องมือ AI ที่ใช้ วันที่ใช้งาน และลักษณะของคำสั่งที่ใช้

๗.๓ การอ้างอิงให้ถือว่าผลลัพธ์ที่ได้จากเทคโนโลยี Generative AI ไม่ใช่แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ ผู้ใช้งานมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลและอ้างอิงแหล่งข้อมูลต้นฉบับเสมอ

๗.๔ ข้อห้ามในการสอบ ห้ามมิให้นักศึกษาใช้เทคโนโลยี Generative AI ในการทำข้อสอบหรือการประเมินผลที่กำหนดให้เป็นงานเฉพาะบุคคล เว้นแต่คณาจารย์ผู้สอนจะอนุญาตไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

๗.๕ การส่งผลงานที่สร้างจาก AI ทั้งหมดโดยไม่เปิดเผย ให้ถือเป็นการกระทำทุจริตทางวิชาการ ซึ่งมหาวิทยาลัยจะดำเนินการตามกฎระเบียบหรือข้อบังคับของมหาวิทยาลัยว่าด้วยวินัยและบทลงโทษที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๘ ธรรมชาติของข้อมูลและความมั่นคงปลอดภัยของระบบ

เพื่อให้การบริหารจัดการระบบเป็นไปตามมาตรฐานสากล ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบพัฒนา หรือเป็นเจ้าของระบบปัญญาประดิษฐ์ ดำเนินการดังต่อไปนี้ อย่างเคร่งครัด

๘.๑ ออกแบบและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลให้รองรับระบบปัญญาประดิษฐ์อย่างมั่นคงปลอดภัย สอดคล้องกับระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรฐานสากลที่เกี่ยวข้อง (อาทิ ISO/IEC 23894:2023 และ OWASP AI Exchange) โดยต้องบูรณาการมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยเข้าไปในทุกกระยะของวงจรการพัฒนาระบบ

๘.๒ กำหนดการตั้งค่าเริ่มต้นของระบบให้มีความมั่นคงปลอดภัยสูงสุดเพื่อจำกัดและลดพื้นที่การโจมตีทางไซเบอร์ ตลอดจนลดความเสี่ยงและบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดจากภัยคุกคาม

๘.๓ ตรวจสอบชุดคำสั่งหรือสคริปต์ที่สร้างหรือเกี่ยวข้องกับการใช้งานปัญญาประดิษฐ์อย่างละเอียด ก่อนนำไปเปิดใช้งานจริงเสมอ เพื่อค้นหาและอุดช่องโหว่หรือข้อผิดพลาดทางเทคนิค

๘.๔ มอบหมายหรือแต่งตั้งบุคลากรในสังกัดเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลระบบปัญญาประดิษฐ์ของหน่วยงาน พร้อมทั้งแจ้งบัญชีรายชื่อให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

๘.๕ บำรุงรักษา บริหารจัดการ และปรับปรุงระบบปัญญาประดิษฐ์อย่างสม่ำเสมอ เพื่อมิให้เกิดช่องโหว่หรือความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยรูปแบบใหม่

๘.๖ ยื่นความจำนงค์เพื่อขอเสนออนุมัติการเปิดให้บริการระบบปัญญาประดิษฐ์ต่อผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศของมหาวิทยาลัย ก่อนเปิดใช้งานอย่างเป็นทางการ

ข้อ ๙ การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์

ให้ศูนย์คอมพิวเตอร์ ในฐานะหน่วยงานหลักผู้บริหารจัดการระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ส่วนกลางของมหาวิทยาลัย มีหน้าที่รับผิดชอบและดำเนินการดังต่อไปนี้ อย่างเคร่งครัด

๙.๑ บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัยให้สอดคล้องและเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงระเบียบและประกาศของมหาวิทยาลัย หรือที่แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

๙.๑.๑ ระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วย การรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔

๙.๑.๒ ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เรื่อง แนวนโยบายและแนวปฏิบัติในการรักษาความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี พ.ศ. ๒๕๕๔

๙.๑.๓ ประกาศมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี เรื่อง นโยบายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๕

๙.๒ กำหนดและบังคับใช้มาตรการควบคุมความมั่นคงปลอดภัยแบบหลายชั้น เพื่อให้ระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัย มีกลไกการป้องกันที่ครอบคลุม และส่งเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๙.๓ จัดทำและทดสอบแผนการสำรองข้อมูลของระบบให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ตามค่าเป้าหมายจุดฟื้นฟูข้อมูล หรือปริมาณข้อมูลที่ยอมรับให้สูญหายได้

๙.๔ จัดทำแผนรับมือเหตุภัยคุกคามทางไซเบอร์ และแผนกู้คืนระบบสารสนเทศ จากภัยพิบัติ พร้อมทั้งดำเนินการซักซ้อมเพื่อให้สามารถกู้คืนระบบได้ตามระยะเวลาเป้าหมายที่กำหนด

๙.๕ เผื่อระวังและติดตามการทำงานของระบบอย่างต่อเนื่อง หากตรวจพบ ความผิดปกติ พฤติกรรมที่น่าสงสัย หรือช่องโหว่ทางเทคนิค ให้ดำเนินการระงับเหตุเบื้องต้นและรายงาน ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้บริหารที่เกี่ยวข้องรับทราบในทันที

๙.๖ จัดเก็บข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ข้อมูลการนำเข้า-นำออกของโมเดล และประวัติการบันทึกสิทธิ์ผู้ดูแลระบบ โดยต้องจัดเก็บรักษาไว้ไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่กำหนดใน พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๙.๗ จัดทำข้อกำหนด เงื่อนไข และหลักเกณฑ์การขอใช้บริการช่องทางการ เชื่อมต่อ เพื่อเป็นมาตรฐานกำกับการใช้งานสำหรับหน่วยงานอื่นภายในมหาวิทยาลัย

๙.๘ มอบหมายบุคลากรสังกัดศูนย์คอมพิวเตอร์ เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดูแลระบบ และแจ้งบัญชีรายชื่อผู้รับผิดชอบให้มหาวิทยาลัยทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

๙.๙ ให้คำปรึกษาและเสนอความเห็นทางเทคนิค ประกอบการพิจารณาของ ผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศ เพื่ออนุมัติการเปิดให้บริการระบบปัญญาประดิษฐ์ของหน่วยงานต่าง ๆ บนโครงสร้างพื้นฐานของมหาวิทยาลัย

๙.๑๐ เสนอขอความเห็นชอบต่อผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศ เพื่อใช้อำนาจ สั่งการ “ระงับการให้บริการชั่วคราว” แก่ระบบปัญญาประดิษฐ์ที่ตรวจพบช่องโหว่ หรือมีความเสี่ยง ด้านความมั่นคงปลอดภัยในระดับที่ต้องแก้ไขเร่งด่วน

๙.๑๑ เสนอขอความเห็นชอบต่อผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศ เพื่อใช้อำนาจ สั่งการ “เพิกถอนและปิดการให้บริการถาวร” แก่ระบบปัญญาประดิษฐ์ที่มีช่องโหว่ ความเสี่ยงระดับร้ายแรง หรือขัดต่อหลักธรรมาภิบาลและข้อห้ามของมหาวิทยาลัยโดยไม่อาจแก้ไขได้

ข้อ ๑๐ การกำหนดสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรและระบบสารสนเทศ

เพื่อให้การรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ให้บุคลากรผู้ได้รับมอบหมายเป็นผู้ดูแลระบบปัญญาประดิษฐ์ประจำหน่วยงาน มีหน้าที่รับผิดชอบและ ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ อย่างเคร่งครัด

๑๐.๑ กำหนดและบริหารจัดการสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรและระบบปัญญาประดิษฐ์ ให้มีความรัดกุม เหมาะสมกับภาระหน้าที่ และสอดคล้องกับระเบียบมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๔

๑๐.๒ กำหนดให้ผู้เปิดให้บริการ ต้องผ่านกระบวนการพิสูจน์และยืนยันตัวตน ผ่านบัญชีผู้ใช้งานส่วนบุคคลของมหาวิทยาลัยก่อนเข้าใช้งานทุกครั้ง ทั้งนี้ ให้บังคับใช้การยืนยันตัวตน แบบหลายปัจจัย สำหรับบัญชีผู้ดูแลระบบที่มีสิทธิบริหารจัดการระบบปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัย อย่างเคร่งครัด

๑๐.๓ จัดทำตารางจำแนกและกำหนดสิทธิการเข้าถึงข้อมูลหรือทรัพยากร เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการควบคุมระดับสิทธิและการเข้าถึงระบบของผู้ใช้งานแต่ละกลุ่มอย่างชัดเจน

๑๐.๔ เฝ้าระวังและติดตาม การเข้าถึงระบบปัญญาประดิษฐ์อย่างต่อเนื่อง หากตรวจพบความผิดปกติ พฤติกรรมที่น่าสงสัย หรือการกระทำที่อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงปลอดภัย ให้ดำเนินการตรวจสอบโดยพลัน และหากพบความเสี่ยง ให้ดำเนินการระงับสิทธิการใช้งานของผู้ใช้งานนั้น ในทันที พร้อมทั้งรายงานเหตุการณ์ต่อผู้บังคับบัญชาและหน่วยงานที่รับผิดชอบรับทราบโดยเร่งด่วน

ข้อ ๑๑ การรักษาความลับและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เพื่อเป็นการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลและปฏิบัติตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ให้บุคลากรและผู้ใช้งานทุกคนยึดถือแนวปฏิบัติ ดังต่อไปนี้ อย่างเคร่งครัด

๑๑.๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนำข้อมูลภายในของมหาวิทยาลัยหรือข้อมูลที่มีการจัดชั้นความลับ อาทิ รหัสผ่านระบบ เอกสารสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ข้อมูลโครงการที่ยังไม่เปิดเผย หรือข้อมูลความลับทางการค้า นำเข้า ป้อน หรือประมวลผลร่วมกับระบบปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัย เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากมหาวิทยาลัย

๑๑.๒ ในกรณีที่มีความจำเป็นทางภาระงาน ที่ต้องใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ในการประมวลผลข้อมูลภายในหรือข้อมูลส่วนบุคคล ให้จำกัดการใช้งานเฉพาะบน “ระบบปัญญาประดิษฐ์ ที่มหาวิทยาลัยจัดเตรียมและรับรองกระบวนการแล้ว” เท่านั้น ห้ามมิให้นำไปประมวลผลบนระบบปัญญาประดิษฐ์สาธารณะภายนอกโดยเด็ดขาด ทั้งนี้ ผู้ใช้งานจะต้องเสนอขอรับการอนุมัติจากผู้บริหารระดับสูงด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศก่อนเริ่มดำเนินการทุกครั้ง

ข้อ ๑๒ หลักการออกแบบที่มั่นคงปลอดภัย

ให้หน่วยงานผู้พัฒนาระบบ บูรณาการมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงในทุกระยะของวงจรการพัฒนาระบบเพื่อคาดการณ์ ป้องกัน และลดทอนความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นกับสถาปัตยกรรมของระบบ โดยให้ยึดแนวทางปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๑๒.๑ การประเมินความเสี่ยง ดำเนินการประเมินความเสี่ยงและภัยคุกคามอย่างรอบด้าน เพื่อระบุช่องโหว่และความท้าทายที่เฉพาะเจาะจงของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ควบคู่ไปกับการประเมินภัยคุกคามที่อาจส่งผลกระทบต่อระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลแบบดั้งเดิม

๑๒.๒ การลดหย่อนข้อมูลและการคุ้มครองความเป็นส่วนตัว ออกแบบระบบโดยยึดหลักการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลเท่าที่จำเป็น เพื่อลดพื้นที่เป้าหมายของการโจมตีทางไซเบอร์ ทั้งนี้ ให้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยียกระดับความเป็นส่วนตัว อาทิ การทำข้อมูลให้เป็นนิรนาม หรือการใช้นามแฝง ตั้งแต่ขั้นตอนการออกแบบ ตลอดจนสร้างกลไกตรวจสอบความถูกต้องและแหล่งที่มาของข้อมูล เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการโจมตีด้วยการป้อนข้อมูลมุ่งร้าย

๑๒.๓ ความทนทานต่อการโจมตีเชิงปรักษ์ คัดเลือกสถาปัตยกรรมโมเดลข้อมูลที่มีคุณสมบัติทนทานและพร้อมรับมือต่อการโจมตี พร้อมทั้งนำเทคนิคการฝึกสอนโมเดลเพื่อรับมือการหลอกลวง มาบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนา เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันด้านความมั่นคงปลอดภัยให้แก่ระบบตั้งแต่ต้นทาง

ข้อ ๑๓ หลักการตั้งค่าเริ่มต้นอย่างปลอดภัย

กำหนดให้การพัฒนาและบริหารจัดการระบบปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัย ต้องบังคับใช้หลักการตั้งค่าเริ่มต้นอย่างปลอดภัย เพื่อยกระดับความมั่นคงปลอดภัยให้สูงสุด จำกัดและลดพื้นที่การโจมตีทางไซเบอร์ ตลอดจนบรรเทาผลกระทบจากภัยคุกคาม ทั้งนี้ ผู้รับผิดชอบระบบต้องดำเนินการตั้งค่าเริ่มต้นให้สอดคล้องกับมาตรฐานความมั่นคงปลอดภัย อย่างน้อยในประเด็น ดังต่อไปนี้

๑๓.๑ การควบคุมการเข้าถึง บังคับใช้หลักการให้สิทธิเท่าที่จำเป็น และหลักการความจำเป็นต้องรู้ โดยจำกัดและอนุญาตสิทธิเฉพาะบุคลากรที่ได้รับมอบหมาย ให้สามารถเข้าถึงและใช้งานข้อมูล ทรัพยากร หรือระบบปัญญาประดิษฐ์ได้เท่าที่จำเป็นแก่การปฏิบัติงานเท่านั้น

๑๓.๒ การพิสูจน์และยืนยันตัวตน กำหนดให้ต้องบังคับใช้การยืนยันตัวตนแบบหลายปัจจัยอย่างเคร่งครัด สำหรับบัญชีผู้ดูแลระบบที่มีสิทธิบริหารจัดการระบบปัญญาประดิษฐ์ เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการเข้าถึงระบบโดยมิชอบ หรือการโจรกรรมข้อมูลยืนยันตัวตน

๑๓.๓ การตรวจสอบและคัดกรองข้อมูลนำเข้า จัดให้มีกลไกตรวจสอบและคัดกรองข้อมูลก่อนนำเข้าสู่ระบบ เพื่อจำกัดรูปแบบและขอบเขตของข้อมูลให้อยู่ในสถานะที่ปลอดภัย อันเป็นการป้องกันการโจมตีในรูปแบบการแทรกแซงฝังคำสั่งอันตราย และการบิดเบือนข้อมูล

๑๓.๔ ความมั่นคงปลอดภัยของส่วนต่อประสานในกระบวนการติดตั้งและกำหนดค่าเริ่มต้นของส่วนต่อประสานโปรแกรมประยุกต์ ต้องบังคับใช้กลไกการพิสูจน์และอนุญาตสิทธิอย่างเข้มงวด พร้อมทั้งเปิดใช้งานกลไกจำกัดอัตราการร้องขอ เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการโจมตีในรูปแบบการคัดลอกหรือขโมยปัญญาประดิษฐ์

๑๓.๕ การบันทึกข้อมูลและการเฝ้าระวัง จัดให้มีการบันทึกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ข้อมูลนำเข้า-นำออกของโมเดล และประวัติการใช้อำนาจของผู้ดูแลระบบอย่างครบถ้วน เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบร่องรอย การบุกรุก หรือการโจมตีไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น อาทิ การลักลอบนำข้อมูลออก และการโจมตีเชิงสปาย

ข้อ ๑๔ หลักการป้องกันเชิงลึก

กำหนดให้การพัฒนาและบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยของระบบปัญญาประดิษฐ์ ต้องประยุกต์ใช้กลยุทธ์การป้องกันเชิงลึก ซึ่งเป็นมาตรการควบคุมและรักษาความมั่นคงปลอดภัยแบบยกระดับหลายชั้นที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน เพื่อชะลอ ยับยั้ง และจำกัดความเสียหายหากมาตรการชั้นใดชั้นหนึ่งถูกล่วงละเมิด โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องบังคับใช้กลไกการควบคุมในแต่ละระดับของระบบ ดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ระดับเครือข่าย ติดตั้งและใช้งานระบบไฟร์วอลล์สำหรับเว็บแอปพลิเคชัน เพื่อคัดกรองและสกัดกั้นข้อมูลจราจรที่มุ่งร้ายต่อจุดเชื่อมต่อ พร้อมทั้งดำเนินการแบ่งย่อยส่วนเครือข่ายเพื่อบรรเทาและจำกัดขอบเขตความเสียหายหากเกิดการบุกรุก

๑๔.๒ ระดับแอปพลิเคชัน บังคับใช้นโยบายการพิสูจน์ยืนยันตัวตน และการอนุญาตสิทธิอย่างเข้มงวด ควบคู่กับการใช้กลไกตรวจสอบและคัดกรองข้อมูลเพื่อจัดข้อมูลนำเข้าที่อาจเป็นอันตรายก่อนส่งไปยังโมเดลปัญญาประดิษฐ์ อันเป็นการป้องกันการโจมตีในรูปแบบการแทรกแซงฝังคำสั่ง

๑๔.๓ ระดับโมเดล เลือกใช้โมเดลปัญญาประดิษฐ์ที่ผ่านกระบวนการฝึกสอนเพื่อรับมือการโจมตีบูรณาการร่วมกับการติดตั้งกลไกตรวจสอบและกำกับผลลัพธ์เพื่อคัดกรองและสกัดกั้นการสร้างเนื้อหาที่ละเมิดข้อกำหนด ไม่เหมาะสม หรือเป็นอันตราย

๑๔.๔ ระดับข้อมูล บังคับใช้นโยบายการเข้ารหัสลับข้อมูล ทั้งข้อมูลที่อยู่ในสถานะการจัดเก็บ และข้อมูลที่อยู่ระหว่างการส่งผ่าน ตลอดจนควบคุมสิทธิการเข้าถึงชุดข้อมูลสำหรับฝึกสอนโมเดล อย่างรัดกุมสูงสุด

๑๔.๕ ระดับปฏิบัติการและการเฝ้าระวัง จัดให้มีระบบบันทึกเหตุการณ์ และมาตรการเฝ้าระวังอย่างต่อเนื่อง เพื่อตรวจจับความผิดปกติ พฤติกรรมที่น่าสงสัย หรือความพยายามใด ๆ ที่อาจเป็นภัยคุกคามต่อระบบปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๕ การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์

๑๕.๑ ด้านโครงสร้างพื้นฐานระบบปัญญาประดิษฐ์

สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดหา พัฒนา และยกระดับโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพ บริการระบบคลาวด์ ซอฟต์แวร์ ตลอดจนเครื่องมือและแพลตฟอร์มสำหรับการบริหารจัดการวงจรชีวิตของโมเดลปัญญาประดิษฐ์เชิงลึก (อาทิ MLOps Platform และ LLMops Platform) ที่มีประสิทธิภาพสูง เพื่อผลักดันและสนับสนุนการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในการขับเคลื่อนพันธกิจหลักขององค์กร ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการ การวิจัยปรับปรุง และถ่ายทอดเทคโนโลยี และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

๑๕.๒ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและคลังข้อมูล

สนับสนุนงบประมาณสำหรับการพัฒนาและยกระดับเทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูลส่วนกลาง อาทิ ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ คลังข้อมูล และทะเลสาบข้อมูล เพื่อรองรับการไหลเวียน และประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่สำหรับการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในทุกพันธกิจและบริบทที่หลากหลายขององค์กร ตลอดจนสนับสนุนงบประมาณในการจัดทำมาตรฐานคำอธิบายชุดข้อมูลขององค์กรอย่างเป็นทางการ เพื่อยกระดับความก้าวหน้าด้านธรรมาภิบาลข้อมูล

ข้อ ๑๖ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ

๑๖.๑ ผู้บริหารระดับสูงด้านสารสนเทศ มีหน้าที่กำหนดวิสัยทัศน์ จัดทำนโยบาย และแนวปฏิบัติ ตลอดจนกำกับดูแลภาพรวมการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในระดับยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

๑๖.๒ ผู้บริหารระดับสูงด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ มีหน้าที่จัดทำนโยบาย กำหนดมาตรฐาน และกำกับดูแลกรอบการปฏิบัติงานด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ และการรับมือภัยคุกคาม สำหรับระบบปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัย

๑๖.๓ ผู้บริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ มีหน้าที่บริหารจัดการควบคุม และขับเคลื่อนมาตรการด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศสำหรับระบบปัญญาประดิษฐ์ให้เข้าสู่กระบวนการปฏิบัติงานจริงอย่างเป็นรูปธรรม

๑๖.๔ ศูนย์คอมพิวเตอร์ มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการจัดหา พัฒนา บำรุงรักษา และยกระดับระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์ ส่วนกลางของมหาวิทยาลัย

๑๖.๕ ผู้ดูแลระบบโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัล มีหน้าที่เฝ้าระวังและบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลด้านปัญญาประดิษฐ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีหน้าที่ดำเนินการ “ระงับการให้บริการชั่วคราว” หรือ “เพิกถอนและปิดการให้บริการถาวร” แก่ระบบปัญญาประดิษฐ์ที่ตรวจพบช่องโหว่หรือความเสี่ยงด้านความมั่นคงปลอดภัยระดับร้ายแรง

๑๖.๖ หน่วยงานเจ้าของระบบ มีหน้าที่รับผิดชอบกระบวนการจัดหา พัฒนา และปรับปรุงระบบปัญญาประดิษฐ์ในสังกัดของหน่วยงานตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดวงจรชีวิตของการพัฒนาระบบ

๑๖.๗ ผู้ดูแลระบบปัญญาประดิษฐ์ประจำหน่วยงาน มีหน้าที่บริหารจัดการตั้งค่าสิทธิการเข้าถึง และเฝ้าระวังการทำงานของระบบปัญญาประดิษฐ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบอย่างกวดขัน

๑๖.๘ ผู้ใช้งาน ต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อการตัดสินใจขั้นสุดท้าย ในกรณีที่มีการนำข้อมูล คำแนะนำ หรือผลลัพธ์จากระบบปัญญาประดิษฐ์ของมหาวิทยาลัยไปประยุกต์ใช้งาน โดยมีหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของผลลัพธ์ก่อนนำไปเผยแพร่หรือใช้งานเสมอ ทั้งในด้านความถูกต้องแม่นยำ บริบทความเสมอภาคทางจริยธรรม และผลกระทบทางกฎหมาย ตลอดจนต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้ดูแลระบบที่เกี่ยวข้องทราบในทันที หากตรวจพบว่าระบบปัญญาประดิษฐ์ประมวลผลผิดพลาด แสดงผลลัพธ์ที่มีอคติ หรือแสดงพฤติกรรมที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อบุคคลหรือมหาวิทยาลัย

ข้อ ๑๗ ให้คณะกรรมการดำเนินการประเมินและทบทวนความเหมาะสมของประกาศฉบับนี้อย่างน้อยทุก ๒ ปี หรือในกรณีที่มีพัฒนาการทางเทคโนโลยี การเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย หรือบริบทแวดล้อมอื่นใดที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ให้คณะกรรมการพิจารณาทบทวนและเสนอแนวทางการปรับปรุงต่อมหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติโดยเร็ว

ข้อ ๑๘ กรณีมีปัญหาจากการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้อธิการบดีเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของอธิการบดีให้ถือเป็นที่สุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙

๗. ๗.
(รองศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย แสงอาทิตย์)
รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี